

2007.
május

Anya dúdolja

Azt kérdezed tőlem
hogyan vártalak?
Mint az éjszakára
fölvirrad a nap,
mint a délutánra
jó az alkonyat,
mint ha szellő jelzi
a fürgeteget -
ezer pici jelből
tudtam jöttödöt.

Mint tavaszi reggel
a nap sugarát,
fagyos téli este
jégcsap csillagát,
mint az alma ízét,
tejet, kenyeret -
pedig nem is láttalak még,
úgy ismertelek.

Mint a fény az árnyat,
záport a virág,
mint patak a medrét,
madarat az ág,
mint sóhajos nyári éjjel
a fák az eget -
mindenkinél jobban téged
így szerettelek.

ÜZENET

Kedves Híveim!

Többen hallottak már róla, hogy májusban kórházba kell mennem. Lassan 31 éve van egy betegségem (vastagbélgyulladás), ami most már olyan stádiumba jutott, hogy műteni kell. Egyelőre jóindulatú daganat van benne, ami el kell távolítani. Ennél a betegségben azonban, az egész vastagbelet ki kell irtani. Előreláthatólag május 13 után megyek be a kórházba. Valószínűleg csak június közepe táján jövök ki onnan, persze kérdés, hogy a rehabilitáció meddig tart. Újságunk így júniusban nem jelenik meg. S minden bizonnyal még lesznek dolgok, amik elmaradnak vagy más végzi helyettem. Béla atya természetesen segít, de nem lehet mindent az ő vállára helyezni. A kerület papsága fog majd főleg vasárnapokon temetéseken besegíteni. Kérem híveim megértését és imáját, hogy vissza tudjak térni és tudjuk folytatni az utat Jézussal az Isten országa felé.

PÜNKÖSD ünnep liturgikus sajátosságairól így ír Bod Péter néprajzkutató: "A Páskabáránynak megétele után a zsenének bémutatásától fogva, ötven napot számláltak, az ötvenedikén az Istennek áldozatot mutattak a mezei áldásért, amely ünnep volt és görögül pentekosté, ötvenedik, a mi nyelvünkön abból formálódott szóval mondatik pünkösdek. Ez nevezetessé tétetett osztán, midőn a Szentlélek az apostolokra elküldetett. Szent Ambrus így szól: az Úr rendelte, hogy a negyven napokon szomorkodjunk, az ötven napokon pedig örvendjünk." Erre az örvendezésre emlékezett egyes vidékeken a húsvét és pünkösöd közötti időszaknak *zöldfarsang*, *bárányszokás* elnevezése is. A Szentlélek eljövételét megelőző szél zúgására utal az a középkori szokás, hogy a mise szekvenciája előtt kürtöket és harsonákat szólaltattak meg. Somorja jámbor asszonyai pünkösöd hajnalán az egész templomot földíszítették piros pünkösdi rózsával, és amikor elkészültek, a templom ajtaját, ablakát sarkig kinyitották, hogy széljárás legyen az első pünkösdi szélvihar emlékezetére. Budaörs német népe pünkösöd reggelén nyitva szokta tartani az ablakokat, hogy a Szentlélek átjárja a házat. Jámbor szegedi öregek szerint a szél a Szentlélek szájából jön. Nem jó tehát szidni, mert szél, azaz szélhűtés, guta szele éri, üti meg az embert. Sok helyen még ma is zöld ággal, fűzzel, de főleg bodzával, a tavasz jelképével ékesítik a szent helyeket, a kerítéseket, az ablakokat. Mint látványosságot kezdik manapság sok helyen feléleszteni a pünkösdi király illetve királyné választás régi szokását. Egynapos uralkodásuk során hajdan a tavasz eljövételét, a termést, szaporodást akarták titokzatos szertartásokkal biztosítani. A pünkösdi király uralkodása alatt a legfőbb bírói hatalmat gyakorolta a faluban. A Dunántúlon a legények lóversenyben vetélkedtek a pünkösdi királyságért. Ennek színes, költői leírása megtalálható Jókai Mór *Egy magyar nábob* című regényében.

Ima a gyermekekért.

Fák, csillagok, állatok és kövek,
szeressétek a gyermekeimet.

Ha messze voltak tőlem, azalatt
eddig is rátok bíztam sorsukat.

Énhozzám mindig csak jók volta-
tok,
szeressétek őket, ha meghalok.

Tél, tavasz, nyár, ősz, folyók, lige-
tek,
szeressétek a gyermekeimet.

Te, homokos, köves, aszfaltos út,
vezesd okosan a lányt, a fiút.

Csókkold helyettem, szél, az arcu-
kat,
fű, kő, légy párna a fejük alatt.

Kináld őket gyümölcscsel, almafa,
tanítsd őket, csillagos éjszaka.

Tanítsd, melengessd te is, drága
nap,
csempézd zsebükbe titkos ara-
nyad.

S ti mind, élő és halott anyagok,
tanítsátok őket, felhők, sasok,
vad villámok, jó hangyák, kis csi-
gák,
vigyázz reájuk, hatalmas világ.

Az ember gonosz, benne nem
bizom.

De tűz, víz, ég s föld igaz roko-
nom.

Igaz rokon, hozzátok fordulok,
tűz, víz, ég s föld lesznek, ha meg-
halok;

tűz, víz, ég és föld s minden iste-
nek:

szeressétek, akiket szeretek!

Szabó Lőrinc

Mária kegyhelyek Mária Országában

Szottin (Sotin)

Az egykori történelmi magyar haza területén, Szerém vármegyében, a vukovári járásban, a diakóvári püspökségben lévő kegyhely. Közúton közelí-
hető meg. Horvátország-Szlavónia országrészben. Még tartott a Délvidék török megszállása, melynek keretében 1739-ben Belgrád városát (Nándorfehérvárt) visszaadták a törököknek a várral együtt. Ekkor az onnan elköltöző bosnyák ferencesek magukkal vitték templomuk régtől fogva tiszte-
letben tartott Mária-képét, mely vászonra festve a kis Jézust ölében tartó Szűzanyát ábrázolta. Nagy-nagy rábeszélésre, Didovich András szottini plébá-
nos kérésére a szerzetesek átadták a szottini kápolna részére. Utóda, Jellasich Mihály a vukovári szerzetesek ajánlatára 1747-ben a szottini plébániatemp-
lom főoltárán helyezte el a Madonna képét. Ekkor és ezért többen is panaszt
emeltek a pécsi püspökségen, mire Klimó György pécsi püspök 175-ben egy-
házi vizsgálatot rendelt el Szottinban. A kegykép tiszteletét e vizsgálat nyo-
mán jóváhagyta. 13 év múlva, 1768-ban új és nagy templomot építettek, és a
püspök három bécsi kanonok asszisztenciájával fölszentelte, és ő maga he-
lyezte el a kegyelemképet az oltár trónusán, miután ünnepélyesen kihirdette,
hogy a Belgrádból Szottinba került Mária-kép, kegyelemkép. Mindez pünkösöd
előtti vasárnap történt az említett évben. 1768-ban. Sok ezer hívő volt jelen az
ünnepségeken. A nagy nappal kapcsolatosan még három napon keresztül sok
ezer embernek szolgáltatta ki a pécsi püspök a bérálás szentségét. Ettől az
időtől fogva minden évben megünneplik a búcsú napját a pünkösöd előtti va-
sárnapon nagy fényvel, sőt minden újhöld vasárnapján búcsút tartanak.
Ezenkívül fekete vasárnapján és a Boldogasszony minden „sátoros” ünnepén
is. Gondoljuk, hogy ezek a sátoros Mária-napok Mária pirosbetűs ünnepei.
Egész Szerémségből, Szlavóniából, az ide közel eső magyar területekről régen-
te „temérdek sokaság” szokott ide egybegyűlni, hogy Jorsánszky püspök meg-
állapítása szerint „dicsérjék a megváltó Jézust és az ő segítő Szent Anyját, há-
lákat adva az itt nyert égi kegyelmekért és hogy más kegyelmeket is kérjenek a
Mindenhatótól, Mária esedezése által”. Ha Délvidéken át visz az utunk, keres-
sük fel a szottini kegyhelyet. (Ipolyvölgyi Németh J. Krizosztom)

ÚRNAPJA a Szentháromság vasárnapját követő csütörtökre eső parancsolt ünnep. Az Egyház a nagyheti gyász miatt nem ünnepelheti méltóképpen az Utolsó Vacsora misztériumát, az Oltári-
szentség szerzését. Ezért került a húsvéti idő utánra az esemény méltó megünneplése. Másfelől a
középkor utolsó századaiban felbukkanó eretnokségek éppen az átlényegülés titkát vették tagadás-
ba, amelyekre az Egyház az eukarisztikus hit ünnepélyes megvallásával felelt. Valamikor éghábo-
rú esetén a Szentséggel körüljárták a falut, hogy a földeket megoltalmazzák vele. Szokás volt
egyébként is, hogy az Oltáriszentséget meghordozták a tavaszi vetések között, hogy távoltartsa
tőlük a természeti csapásokat, másrészt pedig, hogy bőséges termés járjon a nyomában. Ezekből
az áldáskérő felvonulásokból is indítást kapott az úrnapi processzió, körmenet, a négy világtáj
felé adott áldással. Fokozatosan kialakult az a szokás, hogy négy úrnapi sátrat állítanak a négy
világtáj irányába, melyeket egy-egy jámbor társulat, családok, céhek díszítenek fel virággal, s a
köztük levő utat virágszőnyeggel borítják, hogy azon haladjon a pap az Oltáriszentséggel, minden
sátornál áldást adva. Az így megáldott ágakat, virágokat nagy tisztelet övezi, a lakásbeli szentké-
pekre kerül oltalmazó cézzal. Őrzik ezeket a hívek otthonaikban különféle betegségek távoltartá-
sára, továbbá villámcsapás, tűzvész ellen is. Úrnapja rendjéhez sokáig hozzátartozott a teljes mun-
kaszünet. Sok olyan monda ismeretes, amelyek beszámolnak a tilalom megszegőinek tragédiájá-
ról. Vannak vidékek, ahol olyan szigorúan betartották a munkaszünetet, hogy még a jószág takar-
mányát is előtte este előkészítették. Úrnapján nem fogták igába a jószágot sem, mert azt tartották,
hogy tűz üt ki a faluban, házban, ha a körmenet kocsival találkozik, illetőleg ha a szekér a virágsző-
nyegen gázol át. Ezen a napon kenyeret sem sütöttek, mert az a hiedelem járta, hogy az Úrnapja
hajnalán sült kenyér kővé változik. /Bálint Sándor: Karácsony, húsvét, pünkösöd című könyve alapján./

2007 eseményei röviden

Bérmálkozás és templom búcsúnapja Barcikán

Május 1. 10 óra Az ünnepi szentmisét dr. Paskai László bíboros atya végzi. Délután 3 órától majális a templomkertben

Elsőáldozás Május 6. vasárnap 1/2 9 óra

Júniális június 17.-én lesz

Templomszentelés 7. évfordulója.

Ünnepi szentmise július 8. 10 óra.

Sarkadi tábor

Július 18.–25.

„Amikor érkezett Pünkösöd napja, ugyanazon a helyen (az emeleti teremben) mindnyájan együtt voltak az apostolok. Hirtelen zúgás támadt az égből, mintha heves szélvihar közeledett volna, és egészen betöltötte a házat, ahol együtt voltak. Majd lángnyelvek tűntek fel, és szétszólva leereszkedtek mindegyikükre. Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek, és nyelveken kezdtek beszélni, ahogyan a Lélek indította őket. Ez idő tájt vallásos férfiak tartózkodtak Jeruzsálemben, minden népből az ég alatt. Amikor ez a zúgás támadt, nagy tömeg verődött össze. Nagy volt a megdöbbenés, mert mindenki a saját nyelvén hallotta, amint beszéltek. Nagy meglepetésükben csodálkozva kérdezték: „Nem Galileából valók mindnyájan, akik itt beszélnek? Hogyan hallhatja hát őket mindegyikünk a saját nyelvén, amelyben született? Mi, pártusok, médek, elamiták; és Mezopotámiának, Judeának, Kappadóciának, Pontusznak, Ázsiának, Frigiának és Pamfiliának lakói; Egyiptomból, a líbiai Ciréne vidékéről és Rómából való zarándokok; zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: mi mindannyian úgy halljuk, hogy a mi nyelvünkön hirdetik Isten csodás tetteit!”,

OLVASMÁNY ApCsel 2, 1-11

Névnapköszöntő

Isten éltesse minden kedves olvasót, akik májusban ünneplik névnapjukat!

Szent Rita

Casciai Szent Rita

1381-1447

özvegy, Ágoston-rendi apáca

Ő a védőszentje: Az Ágoston-rendi apácáknak, az özvegyeknek és az édesanyáknak

Az ő segítségét kéri: a sebesültek, a meddőségben szenvedők és a kilátástalan, reménytelen helyzetben levők.

Ő védelmezi: az anyaságot.

Attribútumai: rózsa, fészület.

Ünnepe: május 22.

MÁJUSI

PROGRAMOK:

Hangverseny

Május 27.

vasárnap 19 óra

W. A. Mozart:

c-moll mise

Május

első vasárnapja:

anyák napja!

Ezen a napon

szeretettel

köszöntjük az

édesanyákat.

Csokor

Kicsi csokrom,

tarka csokrom,

Úgy kötöm,

hogy mosolyogjon.

Minden egy szál virágja

Kacagjon rá anyámra.

Minden kelyhe neki nyíljon,

Csillag üljön minden szirmon,

Harmatcseppek fénylő gyöngye,

Valamennyi őt köszöntse.

Majtényi Erik

Árpád-házi
Szent Margit Plébánia

1182 Budapest
Fogaras u. 16.

Telefonszám: 292-46-63

Faxszám: 297-54-17

www.szentmargit.hu

A plébánia e-mail címei:
ibenke@mail.interware.hu

fogaras4@t-online.hu

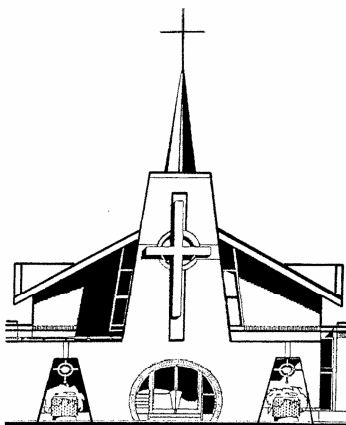
**„Szólj Uram,
mert hallja
a Te szolgád!”
1Sám3,10**

Az egyházadó
(*egyházközségi hozzájárulás*) a templomot segíti.
Milyen jó volna, ha támogatnánk egyházközségünket!

Számlaszámunk:
11718000-20382870

Csekken is fizethető!

Csekk a templom bejáratánál található

A hódítók Máriájától a szabadulás Máriájáig

Példaképeink az életre

Május: a Szűzanya és az édesanyák hónapja. Tiszteljük őket, mert rajtuk keresztül, belőlük kaptuk az életet. Példaképeink az életre.

Mária vallási magatartását gyönyörűen összefoglalja hálaéneke. Megtaláljuk benne Isten és önmaga értékelését, történelemszemléletét. Számára Isten: az Úr, a Megváltó, a Hatalmas, a Szent. Ő tette őt is naggyá, boldoggá minden nemzedék számára. Kiválasztotta, istenanyává tette, ez az ő értéke. Így alakult ki benne történelemszemlélete: Isten azokkal törődik, akikkel az emberek nem törődnek: az istenfélőkkel, az alázatosokkal, az éhezőkkel, választott népével. Számukra őrzi meg hűségét, irgalmát. Azokat viszont, akik magukban bíznak, maguk akarják intézni sorsukat, még mások kárára is - a gőgösöket, a hatalmasokat, a gazdagokat - tönkreteszi.

A hódító spanyolok magukkal vitték Máriát és tiszteletét Amerikába, ahol egyre inkább a szegények, a szabadulást várók Máriája lett...

Latin-Amerika népeinek mindennapjait áthatja "Mamita Virgen" (a Szűzanyácska). Mindenütt Mária-képek. Számtalanszor segélykiáltással fordulnak hozzá. Mondandójukat gyakran így fejezik be: "Ahogy Isten és a Szűz akarja". Minden országnak van Mária-kegyhelye. A nép számára egyszerűen ő az "anyai istenarc".

Első pillantásra ez a Mária-tisztelet a modern európainak túlzott és idegen, primitív és ízléstelen. Mégis ez a kapcsolat igazi, közvetlen, gyermeki kapcsolat az édesanyával. A hódítások idejében csak a hódítók házait díszítette a képe, szobra. Ők tartották védelmezőjüknek, királynőjüknek. Ezt a felfogást örökölték a későbbi uralkodó osztályok is. Hogyan tudott a háború Máriája az "anyai istenarc" Máriájává válni?

1521-ben Hernán Cortés elfoglalta az aztékok birodalmának fővárosát. Az emberek számára összedőlt a világ. Legyőzöttekké, jogtalan rabszolgákká válva, a hódítók által behurcolt betegségekkel megtizedelve kezdtek bölcs vezetőik által párbeszédet az első misszionáriusokkal 1524-ben. Már csak ennyit mondhattak: "Hagyjatok meghalni, isteneink is halottak már. Még nem tudjuk elhinni, amit ti nekünk mondotok, még ha ezzel meg is sértünk benneteket... Ha itt maradunk, csak foglyok leszünk. Tegyetek velünk, amit akartok." Ennek a tragédiának áldozata az azték Cuauhtlatoatzin, akit később Juan Diegónak (1474-1548) neveztek. Neki jelent meg Szűz Mária 1531-ben a Mexikó közelében levő Tepeyac-hegyen egészen új alakban. Többé nem a hódítók fehér patrónája, hanem indián arcvonású asszony, aki így mutatkozik be Juan Diegónak: "Megváltónk, Urunk Jézus Krisztus szent anyja", és ezt kívánja: "Szeretném, ha itt egy hajlékot építenétek nekem, hogy benne szeretetemet és ragaszkodásomat, segítségemet és védelmemet megmutassam és megadjam. Én ugyanis jóságos anyatok vagyok, neked és az ország minden lakójának, akik hozzám folyamodnak és bíznak bennem. Itt akarom panaszait meghallgatni, inségüket és szenvedésüket gyógyítani." Mária nem egy hódítónak jelent meg, hanem a legyőzöttekhez és kétségbeesettekhez megy, és mint egy közülük való, mint jóságos anyjuk, úgy mutatkozik meg. Mária a legyőzötteket is komolyan veszi. Jelenése helyeül éppen azt a hegyet választja, amelyen az azték "Nantzín"-t, a világ és az istenek anyját tisztelték, mielőtt meghódították őket.

Isten anyjának ez a képe egész Latin-Amerikában kiindulópontja lett Mária ábrázolásának és tiszteletének. Ő Jézus Krisztus evangéliumát szorosan összekapcsolja a világgal, a történelemmel és az emberek mindennapi életével. A latin-amerikai püspökök teljes összejövedelükön (Pueblo, 1979) így nyilatkoztak: "Az Evangélium testet öltött népeinkben, egyesít bennünket történelmi és kulturális eredetiségben, amit Latin-Amerikának ismerünk. Ezt az önazonosságot világosan a guadalupeai Mária arca jelképezi. Az egyház ma újra Máriához fordul, hogy az Evangélium mindinkább Latin-Amerika szívévé váljon. Ez Mária órája, egy új pünkösde, amelyben imájával részt vesz, és a Szentlélek vezetésével az egyház zárandokútjának új szakaszát kezdi." Mária és a latin-amerikai nép történelmének új és modern dimenzióját a bázisközségekben nyerte el. Ezek pedig Mária hálaénekeinek szellemében élnek és működnek.

Imádkozzunk, hogy mindenütt rátaláljanak Máriára!

Suhajda Lajos SVD